

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ

ADDIS NEGARI GAZETA

OF THE CITY GOVERNMENT OF ADDIS ABABA

ዕለ የሰነድ ገመት ቁጥር 28
አዲስ አበባ የካቲት ፳፱ ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም.

በአዲስ አበባ ከተማ
ምክር ቤት ጠቅላይነት የወጣ

33th Year No.94
Addis Ababa 8th March, 2025

ግዕዝ

ደንብ ቅጥር የጽድቅጊዜ

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መደበኛ ያልሆነ

የጎዳና ላይ ንግድን ሥርዓት ለግብደታ የወጣ ደንብ

ገጽ .....፳፯፻፳፱

CONTENT

REGULATION No.184/2024

ADDIS ABABA CITY GOVERNMENT
REGULATION TO DIRECT AND REGULATE
THE NON-FORMAL TRADE ACTIVITY

Page..... 3872

ደንብ ቅጥር የጽድቅጊዜ

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መደበኛ ያልሆነ

የጎዳና ላይ ንግድን ሥርዓት ለግብደታ

የወጣ ደንብ

በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተስፋፋ መምጣቱ በመደበኛው የንግድ ሥርዓት ላይ አሉታዊ ተጽዕኖ እየፈጠረ መሆኑን በመገንዘብ ይህንን ግስተካክል አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ በሥርዓት ካልተመራ በከተማ ውበትና ገጽታ፣ በከተማ ጽዳት፣ በትራፊክ ፍሰትና እንቅስቃሴ፣ በከተማ ግንባታና ንግድ መስፋፋት እና በከተማዋ ሰላምና ፀጥታ አጠባበቅ ጋር በተያያዘ ከፍተኛ ችግር የሚያስከትል በመሆኑ፤

REGULATION No.184/2025

ADDIS ABABA CITY GOVERNMENT
REGULATION TO DIRECT AND
REGULATE THE NON-FORMAL TRADE
ACTIVITY

WHWREAS, WHWREAS, it has become necessary to fix non-formal street trade is becoming more and more prevalent in Addis Ababa city is recognizing that it is negatively impacting the formal commercial system;

WHWREAS, it has been found necessary to urban beauty and scenery; urban cleanup, traffic flow and activity, and the prevalence of smuggling and the fact that it causes great hardship in the city's peace and security if non-formal street trade is not regulated by order;

ያንዱ የጋ
Unit price

አዲስ ነጋሪ ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ ፳፻፲፮
Addis Negari Gazeta P.O.Box 2445

መደበኛ ያልሆነ የኅዳና ላይ ንግድ የሚያስገኘውን ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ማግኘትና የሚያስከትላቸውን ችግሮች መቅረፍ የሚቻለው ዘርፍ ህጋዊ ሆኖ በሥርዓት ሲመራ በመሆኑና ዘርፉን ሥርዓት በግስያዝ በዘርፉ የተሰጡ ሰዎች ወደ መደበኛ የንግድ ሥርዓት እንዲገቡ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

ተደም ሲል በሥራ ላይ የነበረው መደበኛ ያልሆነ የንግድ ሥራ ለመምራትና ሥርዓት ለግስያዝ የወጣው ደንብ ቁጥር ፱፮/፳፻፱ አሁን ካለው ነባራዊ ሁኔታ ጋር እንዲጣጣም በማድረግ ሙተነት በግስፈለጉ፤

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ካቢኔ በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር አስፈጻሚ አካላት ሥልጣንና ተግባር እንደገና ለመወሰን በወጣው አዋጅ ቁጥር ፱፮/፳፻፲፮ እንቀፅ ነፃ መሠረት ይህንን ደንብ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌ

፩. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ "የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መደበኛ ያልሆነ የኅዳና ላይ ንግድን ሥርዓት ለግስያዝ የወጣ ደንብ ቁጥር ፱፮/፳፻፲፮ ዓ.ም ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡"

፪. ትርጓሜ

የቃሉ ወይም የሀረጉ አገሳብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

፩. ግዛት አስተዳደር ግለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ነው፤

፪. ሃንጻ ሕግ ግለት የኢትዮጵያ የንግድ ሕግ ነው፤

WHWREAS, it has become necessary to keep people in the sector engaged into a formal business system and it is possible to find the economic benefits of non-formal street trade and to address the problems it causes, as the sector has been legalized and run orderly;

WHEREAS, it has been found necessary to Regulations No. 88/2017, which had previously been in force to direct and systemize non-formal business, made it more in line with the current situation, requiring replacement;

NOW, THEREFORE, this regulation is issued by the Cabinet of Addis Ababa City Government in accordance with Article 94 of the Addis Ababa City Government Executive Organs Establishment and to Re-specify the Power and Duties of the thereof Proclamation No. 84/2023.

PART ONE
GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This regulation may be cited as the "Addis Ababa City Government Regulation to Direct and Regulate the Non-formal Trade Activity Regulation No. 184/2025".

2. Definition

In this regulation, unless the context or the phrase provides otherwise:

1. "Government" means the Addis Ababa City Government;

2. "Commercial Code" means the commercial code of Ethiopia;

፪. 'አዋጅ' ግለት የንግድ ምዝገባና ፈቃድ አዋጅ ነው።

፫. 'ባሮ' ግለት የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የንግድ ባሮ ነው።

፬. 'አሕፈት ቤት' ግለት እንደአግባቡ የክፍለ ከተማ ወይም የወረዳ አስተዳደር የንግድ ጽህፈት ቤት ነው።

፭. 'ኅላና' ግለት ዋና መንገድ፣ መጋዘ፣ መንገድ፣ ቀለበት መንገድ፣ አደባባይ፣ የአግረኛ መንገድ፣ የመንገድ አካፋይ፣ የመንገድ ዳርቻ ሲሆን ክፍት ቦታዎችን ይጨምራል።

፮. 'መደበኛ ያልሆነ የኅላና ላይ ንግድ' ግለት በንግድ መዝገብ ሳይመዘገብና የንግድ ሥራ ፈቃድ ሳያወጣ ወይም ቋሚ የንግድ ቤት ወይም ቦታ ሳይኖረው በዚህ ደንብ መሠረት በተፈቀደ ቦታ እና ቀናት በኅላና ላይ እስከ ብር ፪፻፯ ብር /ሁለት መቶ ሺህ ብር/ በሚገመት አንስተኛ ካርታል ሸቀጦች እና አገልግሎቶችን ለተጠቃሚው ህብረተሰብ ለሸያዮቱ በግትረብ የሚሠራ የንግድ ሥራ ዓይነት ነው።

፯. 'መደበኛ ያልሆነ የኅላና ላይ ነጋዴ' ግለት በዚህ ደንብ መሰረት በተፈቀደ ቦታ፣ ቀን እና ሰዓት የኅላና ላይ ንግድ ሥራ የሚያካሄድ ሰው ነው።

፱. 'እሁድ ገበያ' ግለት በተመረጡ ኅላናዎች ወይም ክፍት ቦታዎች አምራቾች፣ አርሶ አደሮች፣ ጅምላ ነጋዴዎች እና በኢንተርፕራይዝ የተደራጁ ግብዓት ቅዳሜና እሁድ ምርት፣ ሸቀጣ ሸቀጥ ወይም አገልግሎት ግብይት የሚያካፉበት ቦታ ነው።

3. "Proclamation" means the commercial registration and business licensing proclamation;
4. "Bureau" means the trade bureau of the Addis Ababa city government;
5. "Office" means the trade office of a sub-city or woreda administration, depending on the appropriate circumstances;
6. "Street" means main street; feeder road, ring road, square; sidewalk; road divider, roadside which adds open spaces when it is open;
7. "Non-Formal Street Trade" means a type of business that operates by offering goods and services to the consumer society for sale in small capital goods and services on the street at an approved location and days under this regulation, without registering on a commercial register and issuing a business license or having a permanent business house or place, at an estimated cost of 200,000.00 /two hundred thousand/ Birr;
8. "Non-Formal Street Trader" means someone who conducts a street business in an approved place; day and time according to this regulation;
9. "Sunday Market" means a place where producers, farmers, wholesalers, and enterprise-organized associations in selected streets or open spaces can deny weekend produce, merchandise, or service marketing;

፲. **“መዝገብ”** ግለት በመደበኛ ያልሆነ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማሩ ሰዎች የሚመዘገቡበት በዚህ የሚዘጋጅ ባህሪ መዝገብ ነው።

፲፩. **“ቋሚ የመነጻ ቦታ”** ግለት ለዚህ ደንብ አፈጻጸም ሲባል ተለይቶ ለንግድ የተመደበ ወይም የተዘጋጀ መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ቀን፣ ሰዓት እና የሥራ ዘርፍ ወይም መሰብከር ፕሮግራም የውባለትና በዚህ መሠረት ሳይቋረጥ ቦታው ለልግት ወይም ለሌላ አገልግሎት እስኪፈለግ ድረስ በጊዜያዊነት መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚካሄድበት ቦታ ነው።

፲፪. **“ጊዜያዊ የመነጻ ቦታ”** ግለት ለንግድ ሥራ ቀንና ሰዓት ፕሮግራም ያልተያዘለት የንግድ ዘርፍ ወጥቶለት ለዚህ ተብሎ በሚዘጋጁ ጎዳናዎች በጊዜያዊነት መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚካሄድበት ቦታ ነው።

፲፫. **“መደበኛ ያልሆነ ጽዳት”** ግለት የጽዳት አስተዳደር ኤጀንሲ በመደበኛነት በዕቅድ ከሚያፀዳቸው የተለያዩ ቦታዎችና ጎዳናዎች በተለየ ሁኔታ መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ የሚካሄድባቸውን ሥፍራዎች በሙሉ ሥራውን ተከትሎ ግብይቱ በተወሰነለት ዕለትና ሰዓት ከተከናወነ በኋላ በልዩ ሁኔታ የሚካሄድ የጽዳት ሥራ ነው።

፲፬. **“ደረት ላይ የሚንጠለጠል ፈቃድ”** ግለት በደረት ላይ የሚንጠለጠል ሆኖ መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ለሚሠራ ነጋዴ በበጀት ዓመቱ የተሰጠ ወይም የታደሰ ወይም በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፮ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሰረት የሚታደስበት ጊዜ ያላለፈበት ፈቃድ ወይም መታወቂያ ወይም መለያ ነው።

10. **“Record”** means a main record prepared by the bureau so as to register those individuals who are involving in the non-formal trade activity;

11. **“Permanent Market Place”** means a place allocated or prepared for the trade and in which a program is scheduled for the date, time and business type of the non-formal trade activity and such continues as per the thereof until the site is needed for development that for the purposes of the enactment of this regulation;

12. **“Temporary Market Place”** means a place where the non-formal trade activity is being carried out, having set the business type, on the roads and roundabouts which are prepared for such activity where the day and time fir the trade activity is not programmed;

13. **“Non-Formal Sanitation”** means a sanitation activity especially carried out in all the places where non-formal trade activity is held followed by its happening as per the specified day and time of the thereof by the sanitation administration agency, in a special condition, out of its regular and planned cleaning of the various places, avenues, roads and roundabouts;

14. **“A License that Hanging from the Chest”** is a license or identification or label issued or renewed during the fiscal year for a tradesman who operates a non-formal street trade while hanging from the chest, or has not expired for renewal under the Sub Article (3) of Article 14 of this regulation.

፯. በመዘገብ ስለሚገቡ ጉዳዮች

መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ መዘገብ የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ ይኖርበታል፡-

- ፩. የኃጋደው ስም ከሰያፍት፤
- ፪. ዜግነት፤
- ፫. የመኖሪያ አድራሻ፤
- ፬. የጎዳና ላይ ንግድ የሚካሄድበትን አድራሻ፤
- ፭. የንግድ የሥራ ዓይነት ወይም መስክ፡፡

፳. የምዝገባ መሰረርት

በመደበኛ ባልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ለመሰማራት የሚፈልግ አመልካች የሚከተሉትን ሰነዶች ማቅረብ አለበት፡-

- ፩. በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ የተነሳው ፪ (ፀሐት) ጉርድ ፎቶ ግራፍ፤
- ፪. በከተማ አስተዳደሩ ነዋሪ መሆኑን የሚያረጋግጥ ዲጂታል መታወቂያ፤
- ፫. ከግብር ሰብሳቢው መሰሪያ ቤት የተሰጠ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር፤
- ፬. ዕድሜው ፲፮ ዓመት የሞላው መሆኑን ማረጋገጫ ፤
- ፭. በመደበኛ ንግድ ሥራ ላይ ወይም ሌላ ማንኛውም ሥራ ላይ ያልተሰማራ እና ሥራ አጥ መሆኑን በከተማ አስተዳደሩ ውስጥ ከሚኖርበት ወረዳ አስተዳደር ጽሕፈት ቤት የጽዕኖ ማሰሪሻ፤
- ፮. በዚህ አንቀጽ ከንዑስ አንቀጽ (፩) እስከ (፫) የተደነገጉ ድንጋጌዎች ቢኖሩም በዚህ ደንብ አንቀጽ ፮ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት በአፀድ ገበያ የግብርና እና የኢንዱስትሪ ምርቶችን ለማቅረብ ከቢሮው ወይም ከጽህፈት ቤት ጋር ትስስር የፈጸመ ከሆነ የትስስር ሰነዱን በማቅረብ ብቻ ለመዘገብ ይችላል፡፡

7. Issues that go on Record

A non-formal record of street trade needs to contain the following information:

- 1. The merchant's full name;
- 2. Citizenship;
- 3. Residential address;
- 4. Address to the street trade's run;
- 5. The trade's type of work or sector.

8. Registration Requirement

An applicant wishing to engage in non-formal street trade must submit the following documents:

- 1. Two (4*4) photographs of the applicant which are taken within six months period;
- 2. Digital ID that ensures that he is resident in city government;
- 3. Tax Payer Identification Number (TIN) given by the office of the tax collector;
- 4. Proof of being 18 years old;
- 5. Written evidence from the Woreda administrative office in which he resides in the city government that he is not engaged in regular trade or any other job and is unemployed;
- 6. In this Article, although there are Provisions from Sub Articles (1) to (5), under Sub Article (3) of Article 6 of this regulation, if it has made a tie to the Bureau or office for the provision of agricultural and industrial products on the Sunday market, it can only be registered by providing the binding document.

ዪ. ስለፈቃድ አሰጣጥ

- ፩. ማንኛውም መደበኛ ባልሆነ የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ለመሰግራት የሚፈልገው ስሙ ሥራ ከመጀመሩ በፊት ቢሮው ያዘጋጀውን የማመልከቻ ቅጽ በመሙላት በዚህ ደንብ አንቀጽ ፮ ላይ የተጠቀሱትን ማስረጃዎች በማያያዝ ለመረዳው ጽሕፈት ቤት ማቅረብ አለበት፤
- ፪. ማንኛውም ለምዝገባ የተረበ ማመልከቻ ተቀባይነት ያለው ሆኖ ከተገኘ የመረዳው ጽሕፈት ቤት አግባብ ባለው ደንብ መሠረት የተወሰነውን የአገልግሎት ክፍያ በማስከፈል መዝገብ መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ነጋዴ ደረት ላይ የሚንጠሰጠል ፈቃድ ይሰጠዋል፤
- ፫. ቢሮው ለምዝገባ አገልግሎት የሚውሉ ወጥ ቅጾችን ያዘጋጃል፤ ለመረዳ ጽሕፈት ቤት ይልካል፤
- ፬. ደረት ላይ የሚንጠሰጠል ፈቃድ ደረጃውን የጠበቀ እና በተላሉ ለዚያው የማይሻል መሆን ይኖርበታል፡፡

፲. የምዝገባ መረጃዎችን ስለገባት ላለፍ

- ፩. በዚህ ደንብ መሠረት ምዝገባ ያደረገ የመረዳ ጽሕፈት ቤት ለዚህ ጉዳይ በሚዘጋጅ ቅጽ አማካይነት የምዝገባ መረጃዎችን በየዕለቱ ለክፍለ ከተማ ጽህፈት ቤት ያስተላልፋል፤ የክፍለ ከተማው ጽሕፈት ቤት በሚተገበረው ቀን ለቢሮው ያስተላልፋል፤
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ምዝገባ ያደረገ የመረዳ ጽህፈት ቤት የምዝገባ መረጃዎችን ለክትትል እንዲያመች ለሚመለከታቸው ባለጽርሻ አካላት በጽሁፍ ማሳወቅ አለበት፤
- ፫. ቢሮው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት የተላለፈለትን የምዝገባ መረጃዎች በዚህ ደንብ አንቀጽ ፭ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት መዝገብ ይይዛል፤ እንደአስፈላጊነቱ በሚዘጋጅ ሶፍትዌር ዘመናዊ የመረጃ አያያዝ ላይ ይመዘግባል፡፡

9. Registration Application and Giving Decision

- 1. Any individual who wants to involve in a non-formal trade activity should fill the application form prepared by the bureau together with attaching the evidences stated under Article 7 of this regulation and submit it to the Woreda Office before starting the business;
- 2. If the submitted application for registration is accepted, the Woreda Office shall register and give a permit that will be hanging from the merchant's chest after receiving the specified payment according to Article 19 (1) of this regulation;
- 3. The Bureau shall prepare similar forms used for the registration purpose; make send it to the Woreda Office;
- 4. A permit hanging from the chest should be standardized and not readily prepared.

10. Transferring Registration Information

- 1. The Woreda Office that carried out the registration based on this regulation shall transfer the registration information daily to the Sub-City using a form prepared for such a case. The Office of the Sub-City shall also transfer the thereof to the Bureau on the second day.
- 2. The Woreda Office that has made registration as protected as provided by Sub Article (1) of this Article must notify the relevant stakeholders in writing to facilitate the follow upping of registration information;
- 3. The Bureau maintains a record of the registration information passed under Sub Article (1) of this Article under Sub Article (2) of Article 5 of this Regulation, which records on the modern management of information by software being developed as required.

፲፮.ስለ እገልግሎት ክፍያ

ቢሮው መደበኛ ያልሆነ ለጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ምዝገባ እና ደረት ላይ የሚንጠሰጠሉ ፈቃድ ወይም መታወቂያ ለመስጠት ወይም ለማደስ እና ለተያያዥ እገልግሎቶች የሚጠየቁ የእገልግሎት ክፍያዎችን እያጠና ለሚመለከተው ለካል ያቀርባል፤ ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል፡፡

፲፯.ከመዝገብ ስለመሰረዝ እና ለስተዳደራዊ እርምጃ ስለመውሰድ

፩. በመደበኛ ያልሆነ በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው በሚከተሉት ምክንያቶች ከመዝገብ ይሰረዛል፡-

- ሀ) የንግድ ሥራውን ከተጠፋ;
- ለ) ከዚህ ንገሥት በሞት ከተለየ;
- ሐ) ሐሰተኛ መረጃ ወይም ሰነድ አቅርቦ መመዝገቡ ከተረጋገጠ፤

መ)ከተፈቀደለትና በመታወቂያው ላይ ከተገለጸው ቦታ ወይም ቀን ወይም ሰዓት ወይም የጎዳና ላይ ንግድ የሥራ ዘርፍ ሙሉ ወይም ባልተፈቀደ ሥራ ላይ ተሰማርቶ ከተገኘ፤

ሠ) ቢሮው ወይም የወረዳ ጽሕፈት ቤቱ የሚጠይቃቸውን መረጃዎች በትክክል እና በወቅቱ ያላቀረበ እንደሆነ፤

ረ) የሽማግሌን የጤናና የጽዳት አጠባባቅ፣ የእካባቢ እንክብካቤ፣ የንግድ ዕቃውን ጥራት ወይም አይነት ደረጃ ካንደለ ወይም ሌላ ሕገ ወጥ ተግባር ከፈጸመ ወይም በኮንትራባንድ የገቡ ዕቃዎች ወይም የራሱ ያልሆነውን በአዋጁ መሠረት በመደበኛ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ነጋዴ ዕቃ ይዞ ከተገኘ፤

16. Service Payment

The Bureau provides informal access to the registration of street trade and to the relevant authority for issuing or renewing a permit or identification hanging from the chest and studying service fees required for associated services, which it applies when permitted.

17. Revocation from a Record and Taking Administrative Measure

1. Any individual who is involved in a non-formal trade activity shall be revoked from the record due to the following reasons:

- a) Termination of the trade activity;
- b) Death;
- c) Being found registered using fraud information or document;

d) If found working in contrary to the permitted and described place, date, time or the non-formal trade activity on the ID or involving in a trade activity that is not allowed;

e) If fails to correctly and timely submit information required by the Bureau or the Woreda Office;

f) If fails to meet the quality or type or standards of health and hygiene safety, environmental protection of the consumer and the commodity or service; or committing other illegal activity or possessing contraband goods or other goods owned by a trader involving in a formal trade activity according to the Proclamation;

ሰ) ደረት ላይ የሚገኘው ፈቃድ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፲፱ ንዑስ አንቀጽ (፫) መሠረት ካልታደሰ፤

ሸ) ሽግግርን በማታለል ወይም በማሳሳት ተግባር ላይ ከተገኘ ወይም በማንኛውም ሌላ ሁኔታ ይህን ደንብ የሚገልጽ ለገደብ፤

፪. ቢሮው መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ንግድን ሥርዓት ለማስያዝ በሚያደርገው ክትትልና ቁጥጥር ይህንን ደንብ ተቃራኒ ሆነን መንገድ የጎዳና ላይ ንግድ የሚያከናውን ማንኛውም የተመዘገበና ፈቃድ ያለው ሰው ሲያገኝ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል፤

፫. ማንኛውም የጎዳና ላይ ነጋዴ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ላይ የተመለከቱ ጥፋቶችን መፈጸሙ ሲረጋገጥ፡-

ሀ) ቢሮው ወይም የወረዳ ጽህፈት ቤት አጥፊውን መደበኛ ያልሆነ የጎዳና ላይ ነጋዴ ከመዘገብ በመሰረዝ ስለመሰረዙ በጽሁፍ ያስታውታል፤

ለ) ፈቃዱ የተሰረዘበት የጎዳና ላይ ነጋዴ ቢሮው ወይም የወረዳው ጽህፈት ቤት የሰጠውን ደረት ላይ የሚገኘው ፈቃድ ተመላሽ ማድረግ አለበት፤

ሐ) የንግድ ዕቃዎችንና የመገልገያ ዕቃዎችን በማንሳት የጎዳና ላይ ንግድ ሲሰራበት የነበረውን የመንገድ ቦታ ይለቃል፡፡

ከፍላ የሰት

ለጎዳና ላይ ንግድ የግፈቀዳ የሥራ መስኮች

የመንገድ ቦታዎች እና

ወደ መደበኛ ንግድ ሥራ ስለማገዳገር

፲፮. ለጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ስለሚፈቀዱ የሥራ መስኮች

፩. መደበኛ ያልሆነ በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የተሰማራ ሰው የሚሰራው የንግድ ሥራ ዓይነት፣ የሥራ መስክ ወይም የሥራ ዝርዝር ዝርዝር በሆነ የተፈቀደ መሆን ይገባዋል፡፡

g) If the permit hanging from the chest is not renewed according to Sub Article(3)of Article 14 of this Regulation;

h) If found in any act of cheating or misleading the consumer or violates this Regulation in any other condition.

2. Bureau is warned when any registered and licensed person who does street trade in some way obtains it, and he contradicts this Regulation through his support and inspection of the non-formal systemization of street trade;

3. When it is proved that any street trader committed faults relating to Sub Article (1) of this Article:

a) The Bureau or Woreda Office announces in writing about the abolition of the perpetrator by revoking an informal street trader from a record.

b) A street trader whose permit has been revoked must return a permit hanging from the chest that the Bureau or Woreda Office has issued;

c) Removes its trade goods and utilities and releases the place where the street trade used to operate.

PART THREE

WORK FIELDS PERMITTED FOR STREET TRADE, PLACE OF MARKET AND TRANSITION TO A REGULAR TRADE

18. Work Fields Permitted for Street Trade

1. A person engaged in non-formal street trade is a type of business that works, a list of a work field or career is to be authorized by law;

፩. መደበኛ ያልሆነ ለጎዳና ላይ ንግድ ሥራ የሚፈቀዱ የታዎች ከትራፊክ እንቅስቃሴ እና ፍላጎት ማሳለጥ አንጻር፣ ከመንገድ ሊኖራቸው የሚገባውን ርቀት ፣ ለሽማቻች የሚኖራቸውን እመኝነት እና ቅርበት፣ የመደበኛ ነጋዴዎችን ገበያ አለአግባብ እንዳይሻግ ከመከላከል አንጻር እና የመሳሰሉትን መስፈርቶች ወይም ስታንዳርድ ይሆናል።

፪. ቢሮው የንግድ ሥራውን ዓይነትና ባዕሪይ ከገምት ውስጥ በማስገባት ለጎዳና ላይ የንግድ ሥራ ማክናወኛ የሚውሉ ዘመናዊ ተንተሳታሽ ተገጣጣሚ የከተማውን ውበት ማስጠበቅ የሚችሉ እና አትምን ያጥናዘቡ መገልገያዎች ዓይነትና ዲዛይናቸውን ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጅ ያደርጋል።

፩. ወደ መደበኛ የንግድ ሥራ ሽግግር ስለ ግድፈት

፩. በዚህ ደንብ መሰረት መደበኛ ያልሆነ ንግድ ሥራ ላይ የተሰማራ ማንኛውም ሰው በሥራ ላይ ከተሰማራበት ጊዜ ጀምሮ እስከ ፪ (ሁለት) ዓመት ባለው ጊዜ ውስጥ ጠቅላላ የሆነበት መጠን ብር ፪፻፯ (ሁለት መቶ ሺህ ብር) የደረሰ ወደ መደበኛ የንግድ ሥርዓት መዘዋወር አለበት።

፪. ወደ መደበኛ የንግድ ሥርዓት ስለሚዘዋወርበት ሁኔታ ቢሮው በሚያውቃው መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።

፩፩. ድጋፍና ቁጥጥር ስለግድፈት

፩. የጠረጴዳው ጽህፈት ቤት የቁጥጥር ባለሙያ የተመዘገበና ደረት ላይ የሚገጠለጠል ፈቃድ ወይም መታወቂያ የተሰጠው ሰው ገዴታዎችን በትክክል መውጣቱንና በዚህ ደንብ መሰረት ሥራው መፈጸሙን ለማረጋገጥ ድጋፍና ቁጥጥር ያደርጋል።

- 4. Informally permitted areas for street trade, in terms of traffic movement and streamlining; the distance they must have from the road; the convenience and proximity they have to consumers; in terms of preventing the undue market of regular traders, and so on, will be a requirement or standard;
- 5. Considering the type and character of the business, the Bureau also develops or develops the type and design of modern portable prefabricated city beauties capable of maintaining commercial operation for the street, and capacitive facilities.

20. Making the Transition to a Regular Trade

- 1. Under this Regulation, anyone engaged in non-formal trade must be transitioned a formal trade system from the time of their employment to the age of 2 (two) years when the total amount of wealth reached 200,000 (two hundred thousand) Birr;
- 2. It will be determined by the Bureau's Directive on the transfer to a formal business system.

21. Providing Support and Inspection

- 1. Inspectors of the Woreda shall inspect and provide support so as to ensure whether the registered individual who was given the permit or ID hanging from the chest is fulfilling his obligation properly and the business is being carried out as per this Regulation or not;

፪. በዚህ ስርዓት ውስጥ በአስፈላጊነት ቤቱ ለቀጥተኛ ሥራ የሚሰጥ የቀጥተኛ ሰነድ ተብሎ የተሰጠውን የመስጫ ቤት መታወቂያ በጎዳና ላይ ንግድ ሥራ ላይ ለተሰማራው ሰው በትድግ ማሳየት ይኖርበታል።

ክፍል አራት

ለገቢ ሥራ ማስፈጸም ድጋፍ ክትትል እና

የባለድርሻ አካላት ግድ

፩. ገቢ ሥራ ማስፈጸም

፩. መደበኛ ያልሆኑ የጎዳና ላይ ንግድን ሥርዓት ለማስፈጸም የሚደረገውን ተግባር ከግብ ለማድረስ የሚሰሩ አስተግባሪ አካላትን በበላይነት አተናጅቶ የሚመራ ግብር ኃይል በማዕከል፣ በክፍለ ከተማ እና በመረዳ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል።

፪. የግዕዝ ግብር ኃይል ተጠሪነት ለከተማው ከጉዳይ ይኖራል።

፪. የግብር ኃይል አካላት ስልጣን

- ፩. የግብር ኃይል አካላት የሚከተሉት ይኖራሉ፡-
  - ሀ) የከተማው ምክትል ከጉዳይ ..... ሰብሳቢ፣
  - ለ) የንግድ ቢሮ ኃላፊ ..... አካልና ፀሐፊ፣
  - ሐ) የሥራና ክብሎት ቢሮ ኃላፊ ..... አካል፣
  - መ) የውላምና ፀጥታ አስተዳደር ቢሮ ኃላፊ ..... አካል፣
  - ሠ) የመሬት ልማትና አስተዳደር ቢሮ ኃላፊ ..... አካል፣
  - ረ) የሴቶች፣ ሕጻናትና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ ኃላፊ ..... አካል፣
  - ሰ) የገቢዎች ቢሮ ኃላፊ ..... አካል፣
  - ሸ) የትራፊክ ማኔጅመንት ባለሥልጣን ዋና ዳይሬክተር ..... አካል፣
  - ተ) የደንብ ማስከበር ባለሥልጣን ዋና ሥራ አስፈጻሚ ..... አካል፣
  - በ) የጽናት አስተዳደር ኤጀንሳ ዋና ዳይሬክተር ..... አካል፣

2. Any inspection Officer of the Bureau or Office that carries out the inspection should show his work place ID first to the individual who is involving in a non-formal trade activity.

PART FOUR

ESTABLISHING TASKFORCE, SUPPORT AND INSPECTION AND CONTRIBUTION OF STAKEHOLDERS

22. Establishing A Taskforce

- 1. A task force at city, sub-city and wereda level was set up under this Regulation, which oversaw and guided the taskforces working to achieve the task of the non-formal street trade;
- 2. The task force at City level will be accountable to the Mayor of Addis Ababa City.

23. Naming of the Taskforce Members

- 1. Task Force Members will be:
  - a) Deputy Mayor of the City Government.....Chairperson;
  - b) Head of the Trade Office.....Member and Secretary;
  - c) Head of Labor and Skill Bureau..... Member;
  - d) Head of Peace and Security Administration Bureau ..... Member;
  - e) Head of the Bureau of Land Development and Administration ..... Member;
  - f) Head of Women, Children and Social Affairs Bureau;..... Member;
  - g) Head of the Revenue Bureau..... Member;
  - h) Head of the Traffic Management Authority..... Member;
  - i) Manager of Code Enforcement Authority ..... Member;
  - j) Head of the Sanitary Management Agency.....Member;

፫. የግብረ ኃይሉ ውሳኔዎች በድምጽ ብልጫ ያልፋሉ፣ ሆኖም የተሰጠው ደምጽ እኩል ሲሆን ሰብሳቢው የሚደግፈው የውሳኔ ሰብሳቢ ያልፋል፤

፬. የግብረ ኃይሉ ውሳኔዎችና ሰነዶች በወሐድ አግባብነት በሚገባ ተደራጅተው መያዣውን ይከታተላል፤

፭. ሰብሳቢው እንደ አስፈላጊነቱ ሌሎች አግባብነት ያላቸዉ አካላትን ግብረ ኃይሉ ሰብሰባ ላይ በአስረጅነት እንዲሳተፉ ሊያደርግ ይችላል፤

፮. ግብረ ኃይሉ የራሱን የሰብሰባና የአሰራር ሥነ-ስርዓት በመመሪያ ሊወስን ይችላል።

፳፯. የክፍለ ከተማ እና የወረዳ አስተግባሪ ግብረ ኃይል ተግባርና ኃላፊነት

፩. የክፍለ ከተማ እና የወረዳ አስተግባሪ ግብረ ኃይሉ በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፱ ለማዕከሉ አስተግባሪ ግብረ ኃይል የተሰጡትን ተግባርና ኃላፊነት በአስተዳደር እርከኑ ተፈጻሚ ያደርጋል፤

፪. ሌሎች ከግዕዝው ወይም ከክፍለ ከተማው አስተግባሪ ግብረ ኃይል የሚሰጡትን ተግባራት ያከናውናል።

፳፰. የክፍለ ከተማው እና የወረዳው አስተግባሪ ግብረ-ኃይል አባላት

፩. በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፫ የተዘረዘዩ የክፍለ ከተማ እና የወረዳ ተቋማት ኃላፊዎች የክፍለ ከተማ አስተግባሪ ግብረ ኃይል አባላት ይሆናል፤

፪. የክፍለ ከተማ ወይም የወረዳው ግብረ ኃይሉ ተጠሪነት ለክፍለ ከተማው ወይም ለወረዳው ዋና ሥራ አስፈጻሚ ይሆናል።

3. The decision of the taskforce is passed by majority vote, in the event of an equal vote, the Chairman has casting vote;

4. Follows-up the taskforce decisions and documents are well organized through a secretary;

5. The Chairperson may also have other relevant parties participate in the taskforce meeting as an evidence, as required;

6. The taskforce may determine its own meeting and operational procedure with Directive.

27. Duties and Responsibilities of the Executing Task Force at Sub-city and Wereda Level

1. The sub-city and Wereda executing task force shall cause the implementation of the duties and responsibilities of the executing task force at city level that are specified under Article 24 of this Regulation at the respective administrative stratum;

2. Carry out other duties given by the executing task force at city or sub-City level.

28. Members of the Sub-City and Wereda Task Force

1. The Heads of Sub City Administrative Agencies listed in Article 23 of this Regulation shall be Members of the Sub City and Sub-City task force;

2. The task force at sub-city or Wereda level will be accountable to the Chief Executive of the Sub City.

- ለ) ባልተፈቀዱ መንገዶች፣ አደባባዮች ፣ ክፍት ቦታዎች ላይ የጎዳና ላይ ንግድ እንዲካሄድ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ ዜጋዊ እርምጃ ይወስዳል፤
- ሐ) በተፈቀዱ መንገዶች፣ አደባባዮች እና ክፍት ቦታዎች ላይ እንዲነግሱ በዚሮጫ የተፈቀደላቸው ሰዎች በተፈቀደለት ቀን፣ ሰዓት፣ ቦታና በተፈቀደለት የሥራ ዘርፍ መሰግራቱን፣ የከተማውን የውበት ደረጃ በጠበቀ መልኩ እየተካሄደ ስለመሆኑ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል ዜጋዊ እርምጃ እንዲወስድ ለበርጭ ያሳውቃል፤

፩. የጽዳት አስተዳደር አገልግሎት

- ሀ) አጀንዳው ልዩ የጽዳት ፕሮግራም በግጭት በዚህ ደንብ መሠረት የጎዳና ላይ ንግድ የሚካሄድባቸውን መንገዶችና አካባቢዎች መደበኛ የጽዳት የሥራ ጊዜውን ሳይጠብቅ ጽዳት ያካሂዳል፤
- ለ) እንደአስፈላጊነቱ የቆሻሻ ግጠራተኞች ገንዳዎችን ያስቀምጣል፤ በወቅቱ ያነሳል፤

፪. የአዳስ አበባ ከተማ ፖሊስ ኮሚሽን

- ሀ) የደንብ ግዝበር ባለሥልጣን ይህን ደንብ ለማስፈጸም ቁጥጥር ሲያደርግ የፖሊስ ድጋፍ በሚያስፈልጉ ጉዳዮች ድጋፍ ያደርጋል፤
- ለ) የጎዳና ላይ ንግድ ሥራ በሚከናወንባቸው አካባቢዎች ያለውን ሰላምና ወጥታ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ ያስከብራል፤

፫. የምግብና መደገት ባለሥልጣን

ባለሥልጣኑ በዚህ ደንብ መሠረት በጎዳና ላይ ለሽያጭ የሚቀርቡ ምግቦችን አስመልክቶ አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ከጤንነት ጋር በተያያዘ ቁጥጥር ያደርጋል፤ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ህጋዊ እርምጃ ይወስዳል ወይም እንዲወስድ ያደርጋል።

- b) It follows up and inspects the street trade in squares, open spaces in unauthorized ways; it takes legal action;
- c) It follows-up, inspects and notifies the Bureau for legal action to be taken people allowed by the Bureau whether it is being carried out in keeping with the City's aesthetic standards; to trade in permitted roads; squares and open spaces on the date of approval; time; place and participation in permitted work.

8. Contribution of Sanitary Management Agency

- a) The agency shall clean the roads and its surroundings in which the non-formal trade activity is carried out, as per this Regulation, by setting special cleaning program without following the regular cleaning program;
- b) Will deposit landfill pools as required, lifting them at the time.

9. Addis Ababa City Police Commission

- a) When a Code Enforcing Authority has control to implement this Regulation, it provides police support in cases that are required;
- b) It follows-up, inspects, and maintains the peace and security of the place for carrying out the non-formal trade activity is carried out.

10. Food and Drug Authority

The authority, under this Regulation, exercises inspection in relation to health under the relevant law regarding food for sale on the streets; it takes legal action when necessary or makes it possible to take it.

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፱. በለተጠያቂነት

ግንኙነት ሰው በዚህ ደንብ የተመለከተውን ድንጋጌ ተላልፎ ሲገኝ እግባብ ባለው ሕግ መሰረት ተጠያቂ ይሆናል፡፡

፱፩. በአስተዳደራዊ እርምጃዎች ላይ ቅሬታ ስለግቅረብ

በዚህ ደንብ መሰረት በክፍለ ከተማው ወይም በወረዳው ጽሕፈት ቤት አስተዳደራዊ እርምጃ የተወሰደበት ግንኙነት ሰው፡-

፩. እርምጃው ከተወሰደበት ወይም ተፈጻሚ ከሆነበት ቀን ጀምሮ ባሉት ፻፩ የሥራ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን በአስተዳደራዊ እርከን ደረጃ ተዋረዱን በመጠበቅ ለወረዳው ጽሕፈት ቤት፣ ለክፍለ ከተማው ጽሕፈት ቤት ወይም ለቢሮው አቤቱታ በጽሑፍ ሊያቀርብ ይችላል፤

፪. አቤቱታ የቀረበለት አካል በ፲ (አስር) የሥራ ቀናት ውስጥ ለቀረበለት አቤቱታ ውሳኔውን በጽሑፍ ለአቤቱታ አቅራቢው ማግወጥ አለበት፡፡

፱፪. የመተባበር ግዴታ

ግንኙነት ሰው ይህን ደንብ ለማስፈጸም የመተባበር ግዴታ አለበት፡፡

፱፫. መመሪያ የግውግት ሥልጣን

ቢሮው ይህን ደንብ ለማስፈጸም የሚረዳ መመሪያ ከግብረ ኃይሉ ጋር በመመስከር ሊያወጣ ይችላል፡፡

፱፬. በለተሻፋሪና ተፈጻሚነት ስለግደግራኛው ህጎች

፩. የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር መደበኛ ያልሆነ የንግድ ሥራ ለመምራትና ሥርዓት ለማስያዝ የወጣው ደንብ ቁጥር ፳፯/፳፻፱ ዓ.ም በዚህ ደንብ ተሻሯል፡፡

PART FIVE

MISCELLANEOUS PROVISIONS

30. Liability

Any person who violates the Provisions of this Regulation shall be held liable according to the relevant laws.

31. Submitting Grievance on the Administrative Measure

In accordance with this Regulation, any person to whom an administrative measure has been taken:

1. May submit his grievance in writing hierarchically to the day that the administrative measure was announced by the Bureau of the Sub-City or Woreda;
2. The body that accepted the petition shall give its response to the complainant within ten (10) working days in writing.

32. Duty to Cooperate

Any person shall be duty bound to cooperate in executing of this Regulation.

33. The Power to Issue Directives

The Bureau may issue a Directive in consultation with the taskforce for the execution of this Regulation.

34. Repealed and Inapplicable Laws

1. Addis Ababa City Government Regulation to Direct and Regulate the Non-formal Trade Activity Regulation No. 88/2017 is here by repealed by this Regulation;

፪. ይህን ደንብ የሚቃረን ማንኛውም የከተማው አስተዳደር ደንብ ወይም መመሪያ ወይም ልማዳዊ አሠራር በዚህ ደንብ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም፡፡

፴፫. ደንቡ የሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ ከየካቲት ፳፱ ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም ጀምሮ የጸና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ የካቲት ፳፱ ቀን ፳፻፲፮ ዓ.ም

አዳነች አበቤ
የአዲስ አበባ ከተማ ከንቲባ

2. Any Regulation, Directive or Customary Practice of the City Government, which is inconsistent with this Regulation, shall not be applicable on matters covered under this regulation.

35. Effective Date

This Regulation shall enter into force as of March 8, 2025

Done at Addis Ababa, this 8th day of March, 2025.

Adanech Abiebie
Mayor of Addis Ababa City